

نقش تربیتی رمضان در نیل به کمالات انسانی / شب‌های قدر را مغتنم بشماریم

آیت‌الله‌العظمی غروی علیاری، از معدود مراجع معظم تقلید ساکن تهران معتقد است که هدف از رمضان رسیدن به کمالات انسانی در نتیجه بندگی است و مغتنم شمردن این ایام و به ویژه شب‌های قدر مقدمه‌ای برای عمل به قرآن است.

آیت‌الله‌العظمی غروی علیاری، از معدود مراجع معظم تقلید ساکن تهران معتقد است که هدف از رمضان رسیدن به کمالات انسانی در نتیجه بندگی است و مغتنم شمردن این ایام و به ویژه شب‌های قدر مقدمه‌ای برای عمل به قرآن است.

وقتی با دفتر آیت‌الله‌العظمی جواد غروی علیاری برای هماهنگی گفت‌وگو تماس گرفتم، خود آیت‌الله پاسخگو بود. اگر چه سنی از وی رفته، اما به تک تک سوالات مردم جواب می‌دهد. مصاحبه در دفتر آیت‌الله در مسجد فاطمیه که در محدوده شرق تهران و در میدان تسلیحات واقع است، انجام شد. در کنار مراجعان تلفنی، حالا ایشان سوالات یک خبرنگار را هم پاسخگو بود، اما موضوع ماه مبارک رمضان چنان مورد علاقه‌اش بود که با اشتیاق سخن می‌گفت.

آیت‌الله‌العظمی جواد غروی علیاری به سوالات خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، در خصوص رمضان و شب‌های قدر جواب داد که مشروح گفت‌وگو با معظم له را در ادامه می‌خوانید.

ایکنا: به عنوان اولین سوال، جایگاه روزه در حیات دینی چیست؟

ضمن عرض تقدیر از تشریف فرمایی شما، هدف از رمضان رسیدن به کمالات انسانی در نتیجه عبودیت و بندگی است. رمضان از اموری است که انسان را به خداوند سبحان نزدیک می‌سازد. روزه‌داری در این ماه از جمله اموری است که انسان را به مقامات رفیع انسانی واصل می‌کند.

برکات رمضان به واسطه امور عبادی و بندگی رخ می‌دهد و در خصوص نقش رمضان باید گفت این ماه تاسیس شده است تا انسان به مقامات الهی نائل شده و بنده خالص خدا شود. هیچ امری انسان را به خداوند نمی‌رساند مگر به وسیله بندگی، و روزه در ماه رمضان جزو سلسله امور عبادی است که انسان را به خدا نزدیک می‌کند. رمضان وسیله‌ای است که بنده در آن با اطاعت از امر خداوند ساعتی را به عنوان پیروی از امر الهی از خوردن، آشامیدن و محرّمات اجتناب می‌کند. رمضان نقشی بسیار اساسی در حیات دینی دارد. عباداتی از قبیل نماز، زکات، خمس، حج و امر به معروف و نهی از منکر اوامری الهی است که آدمی را به تزکیه نفس سوق می‌دهند اما هیچ کدام از این‌ها بعد از نماز مثل روزه در ماه رمضان نمی‌تواند انسان را تزکیه کند و بشر برای تزکیه و تهذیب آمده است.

ایکنا: ارتباط میان روزه و تزکیه چیست؟

عبادتی که انسان را در یک ماه وادار به تزکیه می‌کند و به دنبالش در صورت ادامه انسان را به انسان کامل تبدیل می‌کند، رمضان است. رمضان ریخته‌شدن تمام معاصی است و موانع قرب الهی را از بین می‌برد. تمام اعمالی را که انسان از نظر حقیقی و مجازی، مادی و روحی انجام می‌دهد به خاطر امساک و احتراز از امور حیوانی ادامه یافته و مانند حصن الهی چند ماه پس از ماه رمضان نیز انسان را حفظ می‌کند.

در صدر اسلام، دوره زمانی روزه‌داری بیش از یک ماه بود، اما به برکت درخواست پیامبر اکرم(ص) در شب معراج یک ماه شد و این یک ماه حالت تزکیه دارد. شب‌هایش لذت بخش است. عبادات و بندگی مناجات و روزه‌ها باید با مطالعه قرآن و آیات الهی همراه شود که این موارد انسان را با خدا مانوس می‌کند.

برای رسیدن به تزکیه است که اعمال عبادی مقرر شده است، ما در عبادت مانند محرمی که احرام می‌بندد، محرم می‌شویم. کتاب‌هایی در خصوص اسرار روزه و نماز نوشته شده است و روزه هم از نظر مادی و هم از نظر معنوی مفید است هر چند اهمیت معنوی آن بیشتر است و همان‌طور که بزرگان ما نوشته‌اند هدف روزه تبدیل انسان به بنده‌ای معنوی است.

د ۹ % ۸ ۶ % د ۹ % ۸ ۲ % د ۸ % b ۴ - % d ۸ % a a % d ۸ % b ۱ % d ۸ % a ۸ % d b % ۸ c % d ۸ % a a % d b % ۸ c - % d ۸ % b ۱ % d ۹ % ۸ ۵ % d ۸ % b ۶ % d ۸ % a ۷ % d ۹ % ۸ ۶ - % d ۸ % a f % d ۸ % b ۱ - % d ۹ % ۸ ۶ % d b % ۸ c % d ۹ % ۸ ۴ - % d ۸ % a ۸ % d ۹ % ۸ ۷ - % d a % a ۹ % d ۹ % ۸ ۵ % d ۸ % a ۷ % d ۹ % ۸ ۴ % d ۸ % a ۷ % d ۸ % a a - % d ۸ % a ۷ % d ۹ % ۸ ۶ % d ۸ % b ۳ % d ۸ % a ۷ % d ۹ % ۸ ۶ % d b % ۸ c - % d ۸ % b ۴ % d ۸ % a ۸ % e ۲ % ۸ ۰ % ۸ c % d ۹ % ۸ ۷ % d ۸ % a ۷ % d b % ۸ c - % d ۹ % ۸ ۲ % d ۸ % a f % d ۸ % b ۱ - % d ۸ % b ۱ % d ۸ % a ۷ - % d ۹ % ۸ ۵ % d ۸ % b a % d ۸ % a a % d ۹ % ۸ ۶ % d ۹ % ۸ ۵ - % d ۸ % a ۸ % d ۸ % b ۴ % d ۹ % ۸ ۵ % d ۸ % a ۷ % d ۸ % b ۱ % d b % ۸ c % d ۹ % ۸ ۵

اگر انسان نفس ملکوتی و پاک بیابد، هیچ شیطانی نمی‌تواند به سراغ او بیاید. در ذیل عنایت انسان خداوند انسان مزکی در محضر خداوند و اوامر الهی بوده و با جان و دل عبادات را انجام خواهد داد. صوم بهانه‌ای برای رسیدن به کمالات است. انسان مایل به کمالات است، اما راه کمالات را بلد نیست و نمی‌داند که چگونه به کمالات برسد.

ایکنا: جایگاه و دستاوردهای شب‌های قدر برای مومنان چیست؟

یکی از مواردی که در رمضان مطرح و تعیین شده است شب‌های قدر است. قدر یعنی احیاء و نگه داشتن خود و بودن در محضر خداوند و یعنی خوابیدن تا حال سحر و عبادت و بندگی است و احتمالاً شب قدر در یکی از شب‌های نوزده، بیست و یک و یا بیست و سوم باشد.

برخی از بزرگان ما زحمت کشیده‌اند و تمام سال را عبادت کرده‌اند تا بتوانند شب قدر را تجربه کنند. مقدرات الهی در این شب برای یک سال تعیین می‌شود. پرونده ما در این شب به امام زمان نشان داده می‌شود و ایشان مقدرات ما را در سال آتی معین می‌کنند.

ملائک در این شب به روی زمین می‌آیند، آنها موجودات مجردند و تنها حضرت رسول آنها را دیده است لذا این شب‌ها بالاترین شب‌ها از نظر عبادت و مناجات و بندگی است و رسیدن به قرب الهی در این سه شب اتفاق می‌افتد، لذا این سه شب باید مغتنم شمرده شود.

ایکنا: چگونه می‌توان به روزه ای حقیقی رسید؟

قرآن باید با تدبر و تأمل در آیات و برای فهم و درک مطالعه شود. همه اینها مقدمه‌ای برای عمل به قرآن است. ما باید در همه شئون خود به قرآن عمل کنیم. قرآن آمده است تا انسان به آن عمل کند. هر کس به اندازه قدرت فهم و بضاعت علمی‌اش می‌تواند از تفاسیر استفاده کند و تفسیر علامه طباطبایی در این زمینه بسیار مفید است.

ایکنا: در پایان اگر توصیه‌ای دارید، بفرمایید.

هیچ کس با نزدیک شدن به خداوند عالم ضرر نمی‌کند، این توهم است که اگر کسی روزه نگیرد می‌تواند به جایی برسد. بنده هر چه خود را به خدا نزدیک کند، به همان مقدار در امور دنیوی و اخروی موفق خواهد شد. توصیه‌ام این است که حتی الامکان این فرصت را دریابند و به نفع خودشان است که از این ماه حداکثر استفاده را بکنند و به هر دلیل و بهانه‌ای خود را از خدا دور نکنند، بدون دلیل روزه را رها نکنند و خودشان را گرفتار نکنند زیرا بدون دلیل روزه نگرفتن محاربه با خداست.